

kma·diplomacy

ЕКОНОМІЧНА ДИПЛОМАТІЯ І GR-ПОЛІТИКИ

Economic Diplomacy & GR Politics

ДИСЦИПЛІНА:

ESG-СТРАТЕГІЇ ТА КУЛЬТУРА ВІДПОВІДАЛЬНОГО ЛІДЕРСТВА

галузь знань:

С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

спеціальності:

С 1 «Економіка та міжнародні економічні відносини»

С 2 «Політологія»

освітня програма:

«Економічна дипломатія і GR-політики»

СИЛАБУС

ESG-СТРАТЕГІЇ та культура відповідального лідерства
спеціальність: С 1 «Економіка та міжнародні економічні відносини»,
С 2 «Політологія»

1. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ТА ПРАКТИКА

Обов'язкова освітня компонента

ВИКЛАДАЧ:

СИМАНОВА Анастасія Олексіївна

доктор економічних наук, професор

e-mail: anastasija.simakhova@npp.kai.edu.ua

ОБСЯГ ГОДИН НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ:

Загальний обсяг годин – 90 год. /3 ECTS

з них:

- Лекційних – 10 год.
- Семінарських – 20 год.
- Самостійна робота – 60 год.

Семестр викладання:

3-й

Форма підсумкового оцінювання:

залік

2. АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ:

Курс «ESG-стратегії та культура відповідального лідерства» є обов'язковою навчальною дисципліною, що дозволяє сформуванню цілісного розуміння концепції сталого розвитку та принципів ESG (Environmental, Social, Governance), розкриває сутність корпоративної соціальної відповідальності, етичних стандартів і культури відповідального лідерства.

Курс складається з двох змістовних модулів:

ESG-парадигма сталого розвитку – сутність та еволюція ESG-підходу, індикатори і критерії сталого розвитку, вплив ESG-факторів на конкурентоспроможність організації, стратегічне планування з урахуванням екологічних і соціальних викликів, оцінка ESG-ризиків та можливостей.

Відповідальне лідерство та корпоративна культура – концепції етичного управління, формування культури довіри та прозорості, принципи інклюзивності й соціальної відповідальності, роль лідера у впровадженні ESG-пріоритетів, взаємозв'язок корпоративної культури з ціннісними орієнтирами стейкхолдерів.

Курс передбачає інтерактивні лекції та дискусії, роботу з реальними кейсами компаній і міжнародних організацій, розробку ESG-стратегій для конкретних організацій, підготовку рекомендацій щодо формування культури відповідального лідерства. Значна увага приділяється груповим проектам, що сприяють розвитку критичного мислення, навичок командної роботи та здатності приймати управлінські рішення на основі ESG-пріоритетів і довгострокових інтересів суспільства.

3. МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей та навичок інтегрувати принципи сталого розвитку та ESG-підходи в управлінську практику, розробляти й реалізовувати ефективні ESG-стратегії, а також формувати культуру відповідального лідерства, орієнтовану на довгострокову цінність для суспільства, бізнесу та довкілля.

Особливу увагу приділено:

- розвитку навичок оцінювання ESG-ризиків і можливостей;
- формуванню етичної та інклюзивної корпоративної культури, що ґрунтується на прозорості, довірі та відповідальності перед стейкхолдерами;
- розробці ESG-стратегій для бізнесу, державних і неприбуткових організацій із урахуванням глобальних і національних викликів сталого розвитку.

Курс забезпечує досягнення таких програмних результатів навчання: ПРН14.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ І НАВЧАННЯ, ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ:

Результати навчання	Методи викладання і навчання	Форми оцінювання
ПРН14. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності та ESG-стратегії в діяльність суб'єктів міжнародних економічних відносин.	Лекції, семінари, групові роботи, дискусії, робота над кейсами, презентація результатів дослідження	Оцінювання за критеріями обговорення дискусійних питань, рекомендацій щодо формування культури відповідального лідерства, розробки ESG-стратегії, підготовки її презентації та захисту.

Результати навчання (РН)	Теми					
	1	2	3	4	5	6
ПРН14. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності та ESG-стратегії в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.	+	+	+	+	+	+

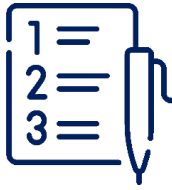
5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ: ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ:

Тема заняття	Лекції	Семінари/ Практичні	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1. ESG-парадигма сталого розвитку</i>			
Тема 1. Сутність та еволюція ESG-підходу	1	2	10
Тема 2. Індикатори та критерії сталого розвитку. Вплив ESG-факторів на конкурентоспроможність організацій	2	4	10
Тема 3. Стратегічне планування з урахуванням екологічних і соціальних викликів.	2	4	10
<i>Змістовий модуль 2. Відповідальне лідерство та корпоративна культура</i>			
Тема 4. Сутність відповідального лідерства. Етичне управління.	2	2	10
Тема 5. Роль лідера у впровадженні ESG-пріоритетів	2	4	10
Тема 6. Взаємозв'язок корпоративної культури з ціннісними орієнтирами стейкхолдерів	1	4	10
Всього:	10	20	60

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН:
Змістовий модуль 1
ESG-парадигма сталого розвитку
Практичне заняття № 1

Структура / завдання

Тема 1. Сутність та еволюція ESG-підходу (2 год.)*Питання для обговорення:*

- Витоки концепції ESG
- Міжнародні ініціативи та стандарти ESG-підходу
- Дискусія «Переваги та недоліки ESG-підходу»

Практичне заняття № 2

Структура / завдання

Тема 2. Індикатори та критерії сталого розвитку. Вплив ESG-факторів на конкурентоспроможність організацій (4 год.)*Питання для обговорення:*

- Глобальні індикатори та критерії сталого розвитку
- Взаємозв'язок ESG-факторів та конкурентоспроможності організацій
- Аналітична робота «Оцінка позицій України в метриці сталого розвитку»

Практичне заняття № 3

Структура / завдання

Тема 3. Стратегічне планування з урахуванням екологічних і соціальних викликів (4 год.)*Питання для обговорення:*

- Розробка ESG-стратегій
- Оцінка ESG-ризиків та можливостей
- Презентація та захист ESG-стратегій

Змістовий модуль 2

Відповідальне лідерство та корпоративна культура

Практичне заняття № 4

Структура / завдання

Тема 4. Сутність відповідального лідерства. Етичне управління (2 год.)

Питання для обговорення:

- Сутність відповідального лідерства
- Формування культури довіри та прозорості
- Принципи інклюзивності й соціальної відповідальності
- Дискусія щодо кейсів відповідального лідерства в компаніях України і світу

Практичне заняття № 5

Структура / завдання

Тема 5. Роль лідера у впровадженні ESG-пріоритетів (4 год.)

Питання для обговорення:

- Роль лідера у впровадженні ESG-стратегій
- Формування відповідального лідерства
- Обговорення рекомендацій щодо формування культури відповідального лідерства

Практичне заняття № 6

Структура / завдання

Тема 6. Взаємозв'язок корпоративної культури з ціннісними орієнтирами стейкхолдерів (4 год.)

Питання для обговорення:

- Корпоративна культура та ціннісні орієнтири стейкхолдерів
- Баланс інтересів у системі корпоративного управління
- Модульна робота

6. ДЖЕРЕЛА / ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основна:

1. ESG Index. URL: <https://risk-indexes.com/esg-index/>
2. Sustainable Development Goals. URL: <https://sdgs.un.org/goals>
3. World Economic Forum. (2022). Defining the 'G' in ESG: Governance Factors at the Heart of Sustainable Business. URL: https://www3.weforum.org/docs/WEF_Defining_the_G_in_ESG_2022.pdf
4. ESG Advising. (2025). ESG Governance: ESG Disclosure & Reporting. URL: <https://www.esg-advising.com/insights/esg-governance>
5. Лідерство та комунікації в організації: навчальний посібник. / Упорядники: Н. Я. Михаліцька, М. Р. Яцик. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с.
6. Menshikov V., Ruza O., Simakhova, A. (2025). Role of Startups in Promoting Innovations and Sustainable Economic Growth. *European Journal of Sustainable Development*, 14(2), 26. <https://doi.org/10.14207/ejsd.2025.v14n2p26>
7. Lukianenko D., Simakhova A. (2024). Artificial Intelligence in the Scientific and Technological Paradigm of Global Economy. *Problemy Ekorozwoju*, 19(2), 55–65. <https://doi.org/10.35784/preko.6256>
8. Сімахова А.О. Повоєнна соціалізація економіки України. Глобалізаційні процеси в світовій економіці в умовах невизначеності: монографія, за заг. ред. В.М. Кочеткова. Київ: Видавництво Ліра-К, 2025. 176 с., С. 123-129.

Додаткова:

1. Соціально відповідальне інвестування для досягнення цілей сталого розвитку: монографія / за заг. ред. О. Л. Пластуна. Суми: видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2023. 160 с.
2. Березовський П. П. Інтеграція ESG-підходу в управлінські рішення для розвитку публічно-приватного партнерства в Україні. *Ефективність державного управління*, 2024, 3(80/81), 45–50.
3. Корчагіна Л. Науково-методичні засади побудови механізму управління ESG активністю на підприємстві. *Економіка та суспільство*, 2023, № 52. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-71>
4. Побережець О. О., Корнилюк А. В. Фінансові переваги впровадження ESG стратегії в діяльність компаній, Платформа І Новітні інструменти фінансування корпоративного сектору. 2024. С. 122.
5. Лагодієнко О. В. Сталий розвиток агропромислових підприємств України через ESG стратегії, Інвестиції: практика та досвід. 2024. №. 17. С. 67-72.
6. Meňšikovs, V., Simakhova, A., & Šipilova, V. (2024). Harnessing Artificial Intelligence for Socio-Economic Development. *European Journal of Sustainable Development*, 13(3), 569. <https://doi.org/10.14207/ejsd.2024.v13n3p569>

Інформаційні ресурси:

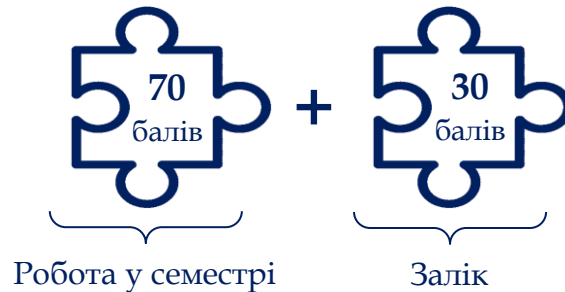
1. The World Bank. URL: <https://www.worldbank.org/en/home>
2. World Economic Forum. URL: <https://www.weforum.org/>
3. United Nations. URL: <https://www.un.org/>
4. Sustainable Development Index. URL: <https://www.sustainabledevelopmentindex.org/>

7. ОЦІНЮВАННЯ

УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ ДИСЦИПЛІНИ

	Види робіт	К-ть	Бали	Умови нарахування	Разом
Робота у семестрі	Робота на практичних заняттях	6	10	Участь у дискусіях, обговореннях, розробці рекомендацій щодо культури відповідального лідерства	60
	Модульна контрольна робота	1	10	Виконання тестових завдань	10
Залік	Розробка, презентація й захист ESG-стратегії (груповий проєкт)	1	30	Підготовка презентації та захист ESG-стратегії	30
Разом					100

ВИМОГИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Засобом оцінювання та методом демонстрування результатів навчання є активність на семінарських заняттях, підготовка групового проєкту та складання модульної контрольної роботи.

Структура роботи

1. Робота на практичних заняттях – 60 балів.
2. Модульна контрольна робота – 10 балів.
3. Розробка, презентація й захист ESG-стратегії – 30 балів.

Разом – 100 балів

РОЗ'ЯСНЕННЯ КРИТЕРІЇВ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання успішності за кожним із запланованих видів робіт здійснюється у відповідності до таких критеріїв:

На практичному занятті здобувач може набрати максимум 10 балів

9-10 балів ставиться за таких умов:

- повний, правильний, послідовний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується прикладами;
- глибоке розуміння та орієнтування у явищах і процесах;
- вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

7-8 балів ставиться за таких умов:

- правильний, повний виклад змісту матеріалу, але на додаткові контрольні запитання, відсутня повна відповідь.

4-6 балів ставиться за таких умов:

- загалом виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді наявні помилки;
- відповіді на запитання нечіткі.

2-3 бали ставиться за таких умов:

- незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічне висловлювання.

1 бал ставиться за таких умов:

- наявні суттєві помилки при відтворенні матеріалу;
- нерозуміння навчального матеріалу і, як наслідок цього, повна відсутність навичок в аналізі явищ і в подальшому виконанні практичних завдань.

Розробка, презентація й захист ESG-стратегії – 30

30 балів ставиться за таких умов:

- завдання підготовлено і презентовано вчасно. Доповідь структурована, логічна, послідовна, містить елементи системного підходу. Доповідач демонструє володіння матеріалом, здатність відповісти на запитання аудиторії та приймає активну участь в обговоренні;

20 балів ставиться за таких умов:

- завдання підготовлено і презентовано вчасно. Доповідь не структурована, відсутня послідовність. Доповідач демонструє поверхнєве володіння матеріалом, не завжди дає чіткі відповіді на запитання аудиторії та пасивний при обговоренні.

10 балів ставиться за таких умов:

- завдання підготовлено і презентовано з порушенням термінів представлення. Доповідь не структурована і не логічна. Доповідач демонструє поверхнєве володіння матеріалом та не дає відповіді на запитання аудиторії.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи (МКР).**Максимальна кількість балів – 10 балів.**

Модульна контрольна робота складається з тестів закритого типу; тест включає 20 запитань, на які запропоновано чотири варіанти відповідей, з яких лише одна вірна. За кожну правильну відповідь зараховується 0,5 балу. Час на виконання завдання – 30 хвилин.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

За шкалою університету	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Екзамен	Залік	
91 – 100	Відмінно	Зараховано	A (відмінно)
81 – 90	Добре		B (дуже добре)
71 – 80			C (добре)
66 – 70			D (задовільно)
60 – 65	Задовільно		E (достатньо)
30 – 59	Незадовільно	Не зараховано	FX (незадовільно – з можливістю повторного складання)
1 – 29			F (неприйнятно – з обов'язковим повторним курсом)

Мінімальний пороговий рівень оцінки за роботу в семестрі (допуск до екзамену) складає 30 балів. У разі отримання оцінки «неприйнятно» (нижче 29 балів) здобувач зобов'язаний повторно вивчити курс. У разі отримання оцінки «незадовільно» здобувач має право на два перескладання: викладачеві та комісії. При цьому максимальна підсумкова оцінка після перескладання може бути лише на рівні «достатньо». Замість перескладання комісії, здобувач може обрати повторне вивчення курсу.

8. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

НаУКМА сповідує принципи академічної доброчесності, що означає, що всі роботи здобувачі мають виконати самостійно, а у тексті мають міститися відповідні посилання на інформаційні джерела. При використанні засобів штучного інтелекту (наприклад, CHAT GPT) необхідно позначити відповідним посиланням частини тексту, що були згенеровані штучним інтелектом.

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року):

https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/6-systema-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti-ta-iakosti-vyshchoi-osvity/71-normatyvni-dokumenty

<https://bit.ly/3tXf4mi> (Скорочене посилання на документ вище)

Недотримання принципів академічної доброчесності карається не зарахуванням роботи без можливості її перездачі у відповідності до Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА.

Схвалено на засіданні кафедри міждисциплінарної освіти «09» січня 2026 р., протокол № 6

